

ສິດຄອບຄອງທີ່ດິນເພື່ອ ເປົ້າໝາຍລວມໝູ່

ບົດສັງລວມຫຍໍ້
ເດືອນຫັນວາ 2021

ປະເດັນ

ຮູບພາບ: ທົ່ງນາ ແລະ ສວນຜັກ ໃນເມືອງວັງວຽງ, ແຂວງວຽງຈັນ
(ພາບຖ່າຍໂດຍ ກຸ່ມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ)

ຊຸມຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດພູດອຍ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນອາໄສທີ່ດິນລວມໝູ່ເພື່ອ ສ້າງລາຍຮັບ, ໂພຊະນາການ, ການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.¹ ທີ່ດິນປະເພດນີ້ ຊຶ່ງມັກເອີ້ນວ່າ “ທີ່ດິນຊຸມຊົນ” ຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອການເຮັດໄຮ່ແບບໝູນວຽນ, ການລ້ຽງສັດ ແລະ ເພື່ອຈຸດປະສົງດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ຮູບແບບອື່ນໆ. ບົດບັນຍັດທີ່ຍັງມີລັກສະນະບໍ່ຄົບຖ້ວນພຽງພໍໃນກົດໝາຍທີ່ດິນສະບັບປັບປຸງ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ປີ 2019 ເຮັດໃຫ້ ການເຂົ້າເຖິງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບລວມໝູ່ຢ່າງໝັ້ນຄົງ² ຂອງຊຸມຊົນໃນຊຸມນະບົດຍັງມີຄວາມສ່ຽງ. ໃນຂະນະທີ່ກົດໝາຍເຫຼົ່ານີ້ມີຄວາມຄືບໜ້າຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນການແນະນຳຫຼັກການສຳລັບ ການຮັບຮູ້ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ (ມາດຕາ 130, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທີ່ດິນ) ແລະ ແນວຄວາມຄິດຂອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບລວມໝູ່ (ຕົວຢ່າງ: ມາດຕາ 81 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ແລະ ມາດຕາ 118 ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້) ແຕ່ກໍຍັງບໍ່ມີການກຳນົດສິດຄອບຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບລວມໝູ່ ເຊິ່ງມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງຊາວຊຸມນະບົດທີ່ອີງໃສ່ການເຮັດກະສິກຳລວມໝູ່ ແລະ ປ່າໄມ້ບ້ານ.

ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ແຜນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບ້ານ ມັກຈະເປັນເອກະສານຊຸມດຽວທີ່ກ່າວເຖິງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນລວມໝູ່ເລື້ອຍໆ, ແຕ່ມັນກໍຍັງບໍ່ພຽງພໍເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງການຄອບຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານການຄອບຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ໜັກແໜ້ນກວ່າ ແລະ ກອບການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບລວມໝູ່ທີ່ຈະແຈ້ງກວ່າ ໂດຍຜ່ານການໄດ້ສິດຄອບຄອງນຳໃຊ້ຢ່າງເປັນທາງການນັ້ນ ຈະສາມາດເສີມສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ຢາກລົງທຶນໃສ່ ແລະ ປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ກ້າວໄປສູ່ການດຳລົງຊີວິດແບບຖາວອນຫຼາຍຂຶ້ນ. ການກຳນົດສິດຄອບຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບລວມໝູ່ຢ່າງເປັນທາງການ ຈະເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຫຼົ່ານີ້ ຢ່າງຖືກກົດໝາຍ ແລະ ສາມາດໄຈ້ແຍກໄດ້ດີຂຶ້ນ ເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງພື້ນທີ່ທີ່ອາດຈະຖືກກຳນົດໃຫ້ນຳໃຊ້ເພື່ອຈຸດປະສົງອື່ນ ເຊັ່ນ: ທີ່ດິນສຳລັບການລົງທຶນ, ໂຄງການພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຫຼື ພື້ນທີ່ປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ປ່າສະຫງວນ – ທັງໝົດນີ້ແມ່ນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແບບຍືນຍົງຂອງ ສປປ ລາວ.

¹ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບ້ານ ແບບລວມໝູ່ ແລະ ແບບປະສົມປະສານ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ມີການບໍລິການລະບົບໃນເວດຂະໜາດກວ້າງຂຶ້ນ (ຕໍ່ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ອື່ນໆ).
² ການຄຸ້ມຄອງແບບລວມໝູ່ ໝາຍເຖິງ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປະເພດຕ່າງໆ (ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ອື່ນໆ) ໂດຍປະຊາຊົນທັງໝົດພາຍໃນບ້ານ. ສ່ວນຫຼາຍລະບົບການຄຸ້ມຄອງແບບລວມໝູ່ ແມ່ນເປັນໄປຕາມປະເພນີຕັ້ງແຕ່ດຶກດຳບັນມາແລ້ວ.

ຮູບພາບ: ຊາວບ້ານກຸ່ມໜຶ່ງກຳລັງຈັດກິດຈະກຳເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ດ້ານກົດໝາຍ ໂດຍອາສາສະໝັກໄວໜຸ່ມຈາກໂຄງການ LIFE ໃນເມືອງໂພນທອງ, ແຂວງຫລວງພະບາງ (ພາບຖ່າຍໂດຍ ກຸ່ມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ)

ຄວາມເປັນມາ

ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບລວມໝູ່ ແມ່ນເປັນຮູບແບບການຄອບຄອງນຳ ໃຊ້ຕາມປະເພນີ ຢູ່ ສປປ ລາວ ມາແຕ່ດົນນານແລ້ວ. ປະຊາຊົນລາວບັນດາ ເຜົ່າ ຈັດຕັ້ງການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຈັດແບ່ງທີ່ດິນເຫຼົ່ານີ້ ເປັນປົກກະຕິ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ເຮັດແຕ່ລະປີ. ການເຂົ້າເຖິງແລະຈັດແບ່ງດັ່ງກ່າວ ມັກຈະລວມ ເຖິງ ການເຮັດໄຮ່ໝູນວຽນໃນເນື້ອທີ່ດິນທີ່ບໍ່ເໝາະສົມສຳລັບການປູກ ພືດຖາວອນ ຫຼື ການຜະລິດໄລຍະຍາວ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການປູກໄມ້ ແລະ ການເຮັດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ, ຄັງລ້ຽງສັດ ຫຼື ການ ຜະລິດພືດພັນຕາມລະດູການ ແມ່ນມັກຈະເຮັດຢູ່ໃນທີ່ດິນລວມໝູ່.

ຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຜ່ານມາຂອງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ແນ ໃສ່ການລົບລ້າງການເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອຍ. ໃນຊຸມປີມື້ໜຶ່ງນີ້, ມີຄວາມ ເຂົ້າໃຈທີ່ດີຂຶ້ນກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນການປະຕິບັດຕົວຈິງກ່ຽວ ກັບການເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອຍ ຊຶ່ງລັດຖະບານລາວໄດ້ມີຈຸດສຸມດ້ານ ນະໂຍບາຍ ແລະ ໂຄງການ ທີ່ຫັນໄປສູ່ການຫຼຸດຜ່ອນການເຮັດໄຮ່ແບບ

ເລື່ອນລອຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອຍທີ່ບຸກເບີກ ພື້ນທີ່ໃໝ່ເລື້ອຍໆ. ແຕ່ໃນຕົວຈິງ, ການເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອຍຍັງສືບ ຕໍ່ມີຢູ່ໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ຍັງຄົງເປັນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງການດຳ ລົງຊີວິດຢູ່ເຂດພູດອຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເມື່ອຊາວກະສິກອນລາວໄດ້ ຮັບການສະເໜີທາງເລືອກ ແລະ ໂອກາດໃນການດຳລົງຊີວິດແບບອື່ນໆ, ທ່າອ່ຽງໃນອະນາຄົດຄົງຈະມີການຫັນປ່ຽນຈາກການເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນ ລອຍ ໄປສູ່ການນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນເຫຼົ່ານີ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ແບບຖາວອນ ຫຼາຍຂຶ້ນ. ການຮັບຮູ້ ແລະ ການປົກປ້ອງທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ພຽງພໍ ຕໍ່ກັບ ທີ່ດິນລວມໝູ່ ແລະ ພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເພື່ອເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍຂອງ ເຂົາເຈົ້າ ຈະຊ່ວຍອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຫັນປ່ຽນວິທີການ ທຳມາຫາກິນດັ່ງກ່າວ ແລະ ຈະຊ່ວຍຮັບປະກັນລາຍຮັບຂອງຄອບຄົວ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານອີກດ້ວຍ.

ຮູບພາບ: ຊາວບ້ານກຸ່ມໜຶ່ງລວມກັນເກັບກ່ຽວເຂົ້າໄຮ່ ໃນເມືອງງອຍ, ແຂວງຫລວງພະບາງ
(ພາບຖ່າຍໂດຍ ກຸ່ມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ)

ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳ

1. ສ້າງຮ່າງນິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍທີ່ເໝາະສົມ, ມີໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອອອກໃຫ້ແກ່ທີ່ດິນທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອຈຸດປະສົງລວມໝູ່. ຮ່າງນິຕິກຳດັ່ງກ່າວຄວນ:

a. ຂະຫຍາຍບັນຊີລາຍຊື່ປະເພດທີ່ດິນຂອງລັດທີ່ໃຊ້ເພື່ອຈຸດປະສົງລວມໝູ່ອອກ - ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 81 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ - ປະກອບມີ ທີ່ດິນນຳໃຊ້ລວມເພື່ອວຽກງານກະສິກຳ, ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ແລະ ປ່າໄມ້.

b. ສະໜອງໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນສຳລັບທີ່ດິນລວມໝູ່, ທັງໃນ ແລະ ນອກ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ຂອງລັດ. ໃບຢັ້ງຢືນດັ່ງກ່າວ ຈະໃຫ້ສິດແກ່ຊຸມຊົນໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຢ່າງເປັນທາງການເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ຕາມແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍຮັບປະກັນໃຫ້ຊຸມຊົນສາມາດການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນດັ່ງກ່າວໄດ້ຢ່າງຍາວນານ.

ໝາຍເຫດ: ລັກສະນະຂອງສິດໃນທີ່ດິນລວມໝູ່ທີ່ຖືກມອບໃຫ້ນັ້ນ ເປັນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຊຶ່ງຈະບໍ່ມີສິດໃນການໂອນ.

c. ສະໜອງການໄດ້ມາເຊິ່ງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ ໂດຍແນວຄວາມຄິດດຽວກັນກັບສິດຕໍ່ທີ່ດິນສ່ວນບຸກຄົນ - ການໄດ້ມາໂດຍການມອບຂອງລັດ (ມາດຕາ 127) ແລະ ການໄດ້ມາໂດຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ (ມາດຕາ 130).

d. ຊີ້ແຈງວ່າ ທີ່ດິນໃດທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການເຮັດໂຮ່ໝູນວຽນທີ່ມີການຄວບຄຸມ ແລະ ແບບຍືນຍົງ ແມ່ນແຕ່ໃນໄລຍະທີ່ເປັນປ່າເລົ່າ³ ກໍຍັງຖືວ່າເປັນປະເພດ “ການຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ” ອີງຕາມມາດຕາ 130 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ.

e. ຮັບປະກັນໃຫ້ມີໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງດິນລວມໝູ່ທີ່ຂຶ້ນທະບຽນຢູ່ໃນລະບົບທະບຽນທີ່ດິນຂອງສປປ ລາວ ຢ່າງເປັນທາງການດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳແນະນຳຂອງກະຊວງ ເລກທີ 6036.

f. ສ້າງແບບຟອມການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ມີເອກະລັກສະເພາະສຳລັບໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງດິນລວມໝູ່ ເຊິ່ງກຳນົດ ເຂດແດນ, ປະເພດຂອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ບັນດາຜູ້ຖືສິດຂອງທີ່ດິນລວມໝູ່ ແລະ ລາຍລະອຽດຂອງສັນຍາການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນລວມໝູ່.

2. ຮັບປະກັນວ່າ ເນື້ອທີ່ດິນລວມໝູ່ທີ່ນຳໃຊ້ໂດຍຊຸມຊົນ ໄດ້ກຳນົດອອກຢ່າງຈະແຈ້ງຈາກບັນຊີພື້ນທີ່ທີ່ມີທ່າແຮງທີ່ອາດຖືກກຳນົດໃຫ້ອະນຸຍາດເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ລວມທັງໃຫ້ມີການຂຶ້ນທະບຽນຜ່ານ ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນຂອງ ສປປ ລາວ. ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ພຽງພໍ ແລະ ໂປ່ງໃສ ໃຫ້ແກ່ບັນດາຂະແໜງການ/ ອົງການພາກລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ນັກລົງທຶນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຕັດສິນໃຈໂດຍໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນພຽງພໍ.

3. ຮັບປະກັນວ່າ ແຕ່ລະການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຂອງລັດທີ່ມີການນຳໃຊ້ເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ນັ້ນ ແມ່ນອີງໃສ່ການຍືນຍອມ ແລະ ການຕົກລົງແບບເຕັມໃຈຂອງບັນດາຜູ້ຖືສິດລວມໝູ່ ແລະ ຊຸມຊົນພ້ອມກັບການໃຫ້ຄ່າຊົດເຊີຍທັງໝົດ ສຳລັບເນື້ອທີ່ດິນທີ່ໄດ້ຖືກຫັນປ່ຽນ.

4. ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບ້ານ, ໃຫ້ຮັບປະກັນວ່າ ການກຳນົດ ແລະ ການແບ່ງເຂດທີ່ດິນຂອງລັດເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ ເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງທີ່ຕ້ອງບັງຄັບໃຫ້ປະຕິບັດໃນຂະບວນການ ແລະ ເປັນຜົນໄດ້ຮັບໜຶ່ງຂອງການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບ້ານ.

³ ເນື້ອທີ່ດິນຮີກເຮື້ອກໍເປັນລັກສະນະຂອງດິນທີ່ສຳຄັນສຳລັບລະບົບການປູກພືດໝູນວຽນແບບຍືນຍົງ - ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ດິນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນດ້ານໂພຊະນາການຂຶ້ນຕື່ມ.

ບົດສັງລວມຫຍໍ້ສະບັບນີ້ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍກຸ່ມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ (LIWG) ຊຶ່ງໄດ້ຮ່ວມກັນພັດທະນາຂຶ້ນໂດຍກຸ່ມທີ່ປຶກສາດ້ານກົດໝາຍທີ່ດິນ ທີ່ປະກອບມີ ທີ່ປຶກສາເອກະລາດ, ໂຄງການ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆລວມມີ: ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (FAO), ອົງການ Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), ໂຄງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ (MRLG), ສູນສຳລັບປະຊາຊົນ ແລະ ປ່າໄມ້ (RECOFTC), ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ (WCS) ແລະ ກອງທຶນສັດປ່າໂລກ (WWF).

ບົດສັງລວມຫຍໍ້ນີ້ຂຽນໂດຍ ທ່ານ Julian Derbidge, ທົບທວນ ແລະ ດັດແກ້ໂດຍ ທ່ານ ນາງ Akiko Inoguchi, ທ່ານ ອາວະກາດພະສວຍໄຊຽມ, ທ່ານ James Bampton, ທ່ານ ນາງ ມະໂນລີ ສີສະຫວັນ, ທ່ານ Richard L. Hackman and ທ່ານ ນາງ Violaine Fourile.

ການອ້າງອີງເຕັມ: Derbidge, J. (2021). *Tenure rights to land for collective purposes*, Briefing Note 3#. Vientiane: LIWG.

ຜົນງານນີ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດພາຍໃຕ້ [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International \(CC BY-NC-SA 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

ການຈຳກັດຄວາມຮັບຜິດຊອບ

LIWG ສະໜອງຂໍ້ມູນນີ້ ຄືດັ່ງເປັນການບໍລິການໃຫ້ສາທາລະນະ ເພື່ອຈຸດປະສົງດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສຶກສາ, ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມນີ້ເຫັນວ່າເປັນຂໍ້ມູນທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ໂດຍບໍ່ມີສະຖານະທາງດ້ານກົດໝາຍໃດໆ. ຄວາມຄິດເຫັນທີ່ສະແດງອອກໃນບົດສັງລວມຫຍໍ້ສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ມາຈາກຄວາມຄິດ ແລະ ການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນຂອງທີມງານ ແລະ ຖືກຮັບຮອງໂດຍກຸ່ມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ (LIWG) ແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

ທັດສະນະ, ຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ການຕີຄວາມໝາຍທີ່ສະແດງອອກໃນສິ່ງພິມນີ້ ແມ່ນຂອງຜູ້ຂຽນ ແລະ ຜູ້ປະກອບສ່ວນ. ບໍ່ຄວນຖືກຕີຄວາມໝາຍວ່າເປັນທັດສະນະທາງການ ຫຼື ບໍ່ເປັນທາງການ ຫຼື ຈຸດຢືນຂອງ SDC, ເຢຍລະມັນ ແລະ ລັກເຊມເບີກ.

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

GRAND DUCHY OF
LUXEMBOURG

Brot
für die Welt